

สรุปหัวข้อข่าวด้านการเกษตรที่สำคัญ ประจำวันที่ 25 กันยายน 2566

เรื่อง	สื่อ
1. คอลัมน์: หน้ามองฟ้าเท้าหยั่งดิน: ข้าวนาปี 66/67	ไทยรัฐ
2. ภาพข่าว: รับมือแล้ง	ไทยรัฐ
3. ภาพข่าว: มอบนโยบาย	แนวหน้า
4. ปลัดฯจับมือสำรวจแก้ไขปัญหาการทุจริตสหกรณ์	แนวหน้า
5. 'อภัย'เร่งติดตามความก้าวหน้างานหนุออซีพเกษตรจังหวัดชายแดนใต้	แนวหน้า
6. ภาพข่าว: ส่งเสริมกาแฟ	แนวหน้า
7. 'กรมวิชาการเกษตร' ขับเคลื่อนงานวิจัยเชิงรุก ตอบโจทย์ตลาดโลกร้อน	กรุงเทพธุรกิจ
8. กรมพัฒนาที่ดิน ปักหมุดจัดงาน "วันดินโลกปี 2566" ที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนา...	กรุงเทพธุรกิจ
9. สกู๊ปพิเศษ: วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรอินทรีย์รักษาน้ำลุ่มน้ำภาค มุ่งยกระดับโรง...	สยามรัฐ
10. คอลัมน์: เกษตรวันนี้	เดลินิวส์
11. เจาะลึกผลกระทบเอลนีโญ คาดสินค้าเกษตรลด-ราคาขาขึ้น "พาณิชย์"ลุยรับ...	ผู้จัดการรายวัน 360 องศา
12. เสียงเกษตรกร-พักหน้ ณะปลดภาระยั่งยืน	มติชน

*****

ชั่ววนาปี 66/67

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) รายงานสถานการณ์การผลิตข้าวนาปี 2566/67 พบว่า ทั้งประเทศมีเนื้อที่เพาะปลูก 62.375 ล้านไร่ ลดลงจากปีที่แล้ว 0.602 ล้านไร่ หรือร้อยละ 0.96 เนื้อที่เก็บเกี่ยว 59.598 ล้านไร่ ลดลงจากปีที่แล้วร้อยละ 0.53 ผลผลิต 25.761 ล้านตันข้าวเปลือก ลดลงจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 3.27

เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศฝนมาล่าช้า ปริมาณฝนน้อยกว่าปี 2565 และช่วงกลางเดือนมิถุนายนถึงกลางเดือนกรกฎาคม เกิดสภาวะฝนทิ้งช่วงทำให้ขาดแคลนน้ำ โดยเฉพาะในพื้นที่แล้งซ้ำซากนอกเขตชลประทาน ส่งผลให้เกษตรกรในบางพื้นที่ปล่อยที่นาให้ว่าง

และบางพื้นที่ปลูกข้าวนาปีได้เพียงรอบเดียว นอกจากนี้ยังเสี่ยงพบโรคและแมลงศัตรูพืชระบาดเช่น โรคไหม้ คอรวงเหี่ยวไฟ

ด้าน ราคาข้าวเปลือกที่เกษตรกรขายได้ ตั้งแต่ต้นปี 2565 เป็นต้นมา ราคาข้าวเปลือกเจ้า ความชื้น 15% ยังคงสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยราคาเฉลี่ยช่วง 9 เดือน (ม.ค.-ก.ย.) ข้าวเปลือกเจ้าหอมมะลิ เฉลี่ยอยู่ที่ตันละ 14,226 บาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปี 2565 ร้อยละ 13.33 ข้าวเปลือกเจ้า เฉลี่ยตันละ 10,499 บาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีที่แล้วร้อยละ 20.58 ข้าวเปลือกเหนียว เฉลี่ยตันละ 11,657 บาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปี 2565 ร้อยละ 27.71

การส่งออกข้าวในช่วง 7 เดือน (ม.ค.-ก.ค.) มีปริมาณ 2.54 ล้านตัน สูงจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 30.16 มีมูลค่าการส่งออก 40,767 ล้านบาท สูงขึ้นร้อยละ 51.83 และการส่งออกข้าวเหนียวปรับตัวสูงขึ้นเช่นกัน แต่สูงขึ้นเฉพาะมูลค่าเท่านั้น สูงขึ้นจากช่วงเดียวกันของปี 2565 ร้อยละ 14.14

ปัจจัยหนุนที่ส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกปรับตัวสูงขึ้น มาจากความกังวลในสถานการณ์เอลนีโญที่อาจทำให้ผลผลิตข้าวเสียหาย ผลผลิตข้าวของประเทศจีนลดลง ประกอบกับประเทศอินเดียซึ่งเป็นผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ที่สุดของโลก ระวังการส่งออกข้าวขาว ซึ่งเป็นโอกาสที่ทำให้ประเทศไทยสามารถส่งออกได้มากขึ้น.

ส-เล-๓

รับมือแล้ง ร.อ.ธรรมนัส พรหมเผ่า รว.เกษตรและสหกรณ์ ลงพื้นที่จ.ราชบุรีเพื่อติดตามการแก้ไขปัญหาภัยแล้งและด้านการเกษตร โดยมี รณภพ เหลืองไพโรจน์ ผวจ.ราชบุรี ชัยทิพย์ กมลพันธ์ทิพย์ สส.ราชบุรี เขต 5 พร้อมส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ให้การต้อนรับ.

แนวหน้า

Naew Na
Circulation: 900,000
Ad Rate: 1,250

Section: First Section/เกษตรและสิ่งแวดล้อม/ภูมิภาค

วันที่: จันทร์ 25 กันยายน 2566

ปีที่: 44

ฉบับที่: 15487

หน้า: 8(บน)

Col.Inch: 15.57 Ad Value: 19,462.50

PRValue (x3): 58,387.50

คลิป: ชาว-ดำ

ภาพข่าว: มอบนโยบาย

มอบนโยบาย : ร.อ.ธรรมนัส พรหมเผ่า รว.เกษตรและสหกรณ์ พร้อมด้วย นายไชยา พรหมา และนายอนุชา นาคาศัย รว.เกษตรฯ มอบนโยบายขับเคลื่อนงาน ให้คณะผู้บริหารระดับสูงในกระทรวงเกษตรฯ ที่ กรมชลประทาน เน้นนโยบาย รัฐบาลด้านการเกษตรนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จ

ปลัดฯจับมือตำรวจแก้ไข ปัญหาการทุจริตสหกรณ์

นายประยูร อินสกุล ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รับนโยบายของ ร.อ.ธรรมนัส พรหมเผ่า รมว.เกษตรฯ ที่ให้เร่งรัดดำเนินการแก้ไขปัญหาของพี่น้องเกษตรกรอย่างเร่งด่วน โดยเฉพาะเรื่องหนี้สินและปากท้องของเกษตรกร โดยได้ เข้าพบ พล.ต.อ.สุรเชษฐ์ หักพาล รอง ผบ.ตร.พร้อมด้วย นายสุรเดช สมิเปรม รองปลัดกระทรวงเกษตรฯ นายวิศิษฐ์ ศรีสุวรรณ อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่ ผู้เกี่ยวข้อง ที่สมาคมพนักงานสอบสวน สโมสรตำรวจ ถนนวิภาวดีรังสิต เพื่อยื่นหนังสือขอความอนุเคราะห์เร่งรัด กติการทุจริตในสหกรณ์ ซึ่งอยู่ในชั้นพนักงานสอบสวน เพื่อให้การดำเนินการแก้ไขปัญหาการทุจริตในสหกรณ์ เป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ซึ่งถือเป็นการลด ผลกระทบและปราบปรามการทุจริตที่จะซ้ำเติมเกษตรกร และสมาชิกสหกรณ์ผู้มีรายได้น้อย โดยมอบหมายอธิบดี กรมส่งเสริมสหกรณ์ รับผิดชอบโดยตรง

รวมทั้งเป็นความร่วมมือระหว่างกระทรวงเกษตรฯ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่จะดำเนินการให้เป็น รูปธรรมโดยเร็วที่สุด ซึ่งทาง พล.ต.อ.สุรเชษฐ์ ยืนยันว่า จะเร่งรัดการสืบสวนสอบสวนคดีให้เข้าสู่ชั้นศาลโดยเร็ว นอกจากนี้ก็พร้อมให้ความร่วมมือกับกระทรวงเกษตรฯ ในการดำเนินมาตรการป้องกันการทุจริตในสหกรณ์เพื่อ ไม่ให้เกิดซ้ำอีก

'อภัย'เร่งติดตามความก้าวหน้างานหนุ่นอาชีพเกษตรจังหวัดชายแดนใต้

นายอภัย สุทธิสังข์ รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประชุมติดตามความก้าวหน้าการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรและแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พร้อมด้วยเกษตรและสหกรณ์จังหวัด นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี ระนอง สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา นราธิวาส สำนักแผนงานและโครงการพิเศษศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนใต้ กระทรวงเกษตรฯ (ศอ.บต.กษ.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยที่ประชุมได้ติดตามความก้าวหน้าภาวะการผลิต การตลาด และราคาของสินค้าเกษตร

4 ชนิด ได้แก่ ทูเรียน มังคุด เงาะ และ ลองกอง

นอกจากนี้ได้รับทราบปัญหาเกี่ยวกับสถานการณ์สินค้าเกษตร อาทิ ปัญหามังคุด จ.นครศรีธรรมราช ปัญหาผลผลิตมังคุดที่กำลังจะออกในฤดูกาลนี้ เหลืออีก 12,000 ตัน และปัญหาเกี่ยวกับตลาดรับซื้อสั่ง โดยแนะนำวิธีแก้ปัญหาคือ การการแปรรูปเชิงพาณิชย์ โดยนำมังคุด ตกเกรด แปรรูปเป็นมังคุดก๊าด และการส่งเสริมการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกมังคุด GAP ทุกแปลงเพื่อนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์และวางแผนขยายผลต่อไป

ทั้งนี้ นายอภัย ได้ขอให้ ศอ.บต.กษ. และสำนักแผนงานและโครงการพิเศษสรุปแนวทางปัญหาสินค้าเกษตรทั้ง 4 ชนิด ให้เป็นไปในรูปแบบเดียวกันเป็นภาพรวมทั้ง 14 จังหวัดภาคใต้ และเรื่องสืบเนื่องจากการประชุมครั้งที่แล้ว เรื่องการใช้แอปพลิเคชันเกษตรแทรก เพื่อใช้สร้างฐานข้อมูลรายแปลงทุกชนิดสินค้า โดยจะหารือกับเกษตรและสหกรณ์จังหวัดต่อไป

แนวหน้า

Naew Na
Circulation: 900,000
Ad Rate: 1,250

Section: First Section/เศรษฐกิจ

วันที่: จันทร์ 25 กันยายน 2566

ปีที่: 44

ฉบับที่: 15487

Col.Inch: 26.43 Ad Value: 33,037.50

ภาพข่าว: ส่งเสริมกาแฟ

หน้า: 7(กลาง)

PRValue (x3): 99,112.50

คลิป: ชาว-ดำ

ส่งเสริมกาแฟ : นายประจักษ์ อินสุกุล ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และนายดิษทัต ปันยารชุน ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท ปตท. น้ำมันและการค้าปลีก จำกัด (มหาชน) (OR) ร่วมลงนาม บันทึกความเข้าใจ (MOU) การส่งเสริมการปลูกกาแฟ ภายใต้ นโยบายตลาดนำการผลิต ระหว่าง บริษัท ปตท. น้ำมันและการค้าปลีก จำกัด (มหาชน) และกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ โดยมี นายอภิ สุทธิสังข์ รองปลัดกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ และนายสุชาติ ระมาศ ผู้อำนวยการใหญ่ OR ร่วมลงนาม เป็นสักขีพยาน ณ ห้องประชุม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

'กรมวิชาการเกษตร' ขับเคลื่อนงานวิจัยเชิงรุก ตอบโจทย์ลดโลกร้อน

นายชูศักดิ์ ชื่นประโยชน์ รองประธานกรรมการหอการค้าไทย เปิดเผยในงานเสวนา "การขับเคลื่อนเกษตรด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรมแบบมุ่งเป้าสู่การใช้ประโยชน์ทุกมิติ" ภายใต้งานแถลงผลงานกรมวิชาการเกษตร 2566 ในโอกาสครบรอบ 50 ปี กรมวิชาการเกษตร" ที่แนวคิด "ตลาดนำการวิจัย มุ่งสู่เศรษฐกิจใหม่ ใส่ใจสิ่งแวดล้อม" จัดขึ้นระหว่างวันที่ 20-21 กันยายน 2566

นายชูศักดิ์ ระบุว่า การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) เกิดจากผลกระทบของภาวะโลกร้อน ล่าสุดสหรัฐอเมริกา ที่ผ่านมาจากผู้แทนเอกชนไทยได้มีการหารือร่วมกัน กับประเทศต่างๆ ก็มีความกังวลใจในเรื่องความมั่นคงอาหาร แม้แต่ประเทศไทยเองผลิตได้มาก ก็นำเข้ามากเช่นเดียวกัน สิ่งที่เราควรจะมีมือเน้นการบริหารระบบฟาร์ม GAP (Good Agricultural Practices) ซึ่งเป็นพื้นฐานในการบริหารจัดการฟาร์มคุณภาพ มาตราฐาน โดยเฉพาะพืชเกษตร

ทางเอกชน ไม่ว่าจะเป็นสภาหอการค้าและสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ก็ยินดีที่จะร่วมงานกับกรมวิชาการเกษตรในทุกมิติ นับจากนี้ไปหากไทยไม่ได้เตรียมการรับมือการเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรี (FTA) ระหว่างประเทศ เชื่อว่าจะต้องมีกรณีเรื่องต่างๆ เหล่านี้ไปอยู่บนเวทีเจรจา เรื่องกฎระเบียบเงื่อนไขต่างๆ มาตรการรับมือย่อมรับว่าที่ผ่านมาจากภาคเอกชนมีความเข้มแข็งสามารถปรับตัวได้อย่างรวดเร็ว แต่ความท้าทายเกษตรกรผู้สูงอายุก็หึงไม่ได้ ตรงนี้ก็ต้องทำงานร่วมกันทั้งภาครัฐและเอกชน ในการรับมือความเปลี่ยนแปลง เช่นเดียวกับ "กรมวิชาการเกษตร" ก็ปรับตัวหันขึ้นมารับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ กับสภาพแวดล้อมการเปลี่ยนแปลงของโลก ได้เห็นมีการตั้งทีมคณะทำงานที่มีความคล่องตัว ตามนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ภายใน 100 วัน"

สอดคล้องนายธนารักษ์ พงษ์เกษตร รองประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย กล่าวว่า ผลจากที่อากาศในประเทศเห็นได้ชัดว่ามีความร้อนผิดปกติ จากลูกพายุที่เกษตรกรจำหน่ายมีความไม่สมบูรณ์ กำลังจับตาเป็นพิเศษว่าผลผลิตในปีหน้าจะเป็นอย่างไร และจากการที่ได้เห็นชมผลงานของกรมวิชาการเกษตรมีความน่าสนใจ และยอดเยี่ยมมาก เห็นความตั้งใจของนักวิชาการ แต่อยากจะให้เสนองานวิจัยที่สมบูรณ์แบบในฉบับผู้ประกอบการสามารถนำงานวิจัย ไปใช้ในกระบวนการผลิตให้คิดตั้งแต่ต้นจนจบขณะนี้ ได้ทำงานร่วมกับกรมวิชาการเกษตรก็คือ การทำแปลงต้นแบบในการจัดการเพื่อลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกในพืชปาล์มน้ำมัน ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ ที่จะก้าวไปสู่การซื้อขายคาร์บอนเครดิตได้ในอนาคต เป็นอีกหนึ่งความหวังของภาคเอกชน

นายระพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร กล่าวว่า ความต้องการและความมุ่งหมายของภาคเอกชนนั้น ล้วนแล้วแต่เป็นนโยบายของ ร้อยเอกธรรมนัส พรหมเผ่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่กำกับและได้มอบนโยบายลงสู่ภาคปฏิบัติ ให้เห็นผล 100 วัน

กรมพัฒนาที่ดิน ปักหมุดจัดงาน "วันดินโลกปี 2566" ที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ 5-10 ร.ค. 66 ยกทัพความรู้พัฒนาทรัพยากรดินตามแนวพระราชดำริให้เรียนรู้ "ดินดี น้ำสมบูรณ์ เกื้อกูลชีวิต"

กรมพัฒนาที่ดิน กำหนดให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.ฉะเชิงเทรา เป็นสถานที่จัดงาน "วันดินโลกปี 2566" ภายในหัวข้อ "Soil and Water : a source of life ดินดี น้ำสมบูรณ์ เกื้อกูลชีวิต" ยกทัพความรู้แก้ปัญหาดินตามพระราชดำริให้เรียนรู้อย่างยิ่งใหญ่

นายปราโมทย์ ยาใจ อธิบดีกรมพัฒนาที่ดินเปิดเผยว่า ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้รับการสถาปนาจากพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ.2522 โดย กรมพัฒนาที่ดิน ได้สนองแนวพระราชดำริในหลวงรัชกาลที่ 9 พัฒนาให้ศูนย์แห่งนี้ เป็นแหล่งรวบรวมการศึกษา ทดลอง วิจัย และการพัฒนาปรับปรุงพื้นที่ดินทรายจัดเพื่อเกษตรกรรมด้วย แต่เดิมพื้นที่บริเวณนี้มีสภาพเสื่อมโทรม ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ เนื้อดินเป็นทราย ไม่อุ้มน้ำ มีการชะล้างการพังทลายของดินสูง ดินรองรับน้ำได้เพียง 30 มิลลิเมตร สามารถปลูกพืชไร่อย่างข้าวโพดและมันสำปะหลัง ซึ่งจากการปลูกติดต่อกันเป็นเวลานาน ทำให้ดินจืดและกลายเป็นดินทราย มีแร่ธาตุน้อย

"การดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนา

เขาหินซ้อนฯ ได้เน้นบริหารจัดการแบบบูรณาการระหว่างส่วนราชการ โดยมีกรมพัฒนาที่ดินเป็นหน่วยงานหลักในการประสานการดำเนินงาน มีการศึกษาเทคโนโลยีพัฒนาการทำอาชีพเกษตรกรรมตามแนวพระราชดำริ โดยเฉพาะการแก้ปัญหา ดินทรายให้เป็นดินดี ด้วยการฟื้นฟูปรับปรุงบำรุงดินสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ มีการปลูกหญ้าแฝกเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดินและปรับปรุงบำรุงดินให้อุดมสมบูรณ์ขึ้น รวมถึงจัดสร้างแหล่งกักเก็บน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง จนเป็นต้นแบบความสำเร็จให้เกษตรกรได้นำความรู้ไปปรับใช้กับพื้นที่ของตนเองได้" อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน กล่าว

อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน กล่าวต่อไปว่า จากที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณในการศึกษาและพัฒนาทรัพยากรดิน ช่วยให้เกษตรกรอยู่ดีกินดี จนเป็นที่ประจักษ์แก่สายตานานาชาติ ได้ถวายรางวัล "นักวิทยาศาสตร์ดินเพื่อมนุษยธรรม" เป็นพระองค์แรกของโลก และองค์การสหประชาชาติ (UN) ได้ประกาศให้วันที่ 5 ธันวาคม ของทุกปีเป็น "วันดินโลก"

"สำหรับงานวันดินโลกปี 2566 นี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยกรมพัฒนาที่ดิน ได้ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน ได้กำหนดจัดงานขึ้นระหว่างวันที่ 5-10 ธันวาคม 2566 ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ภายในหัวข้อ "Soil and water : a source of life" ดินดี น้ำสมบูรณ์ เกื้อกูลชีวิต โดยกิจกรรมในงานประกอบด้วย นิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ นิทรรศการดินโลก เสวนาวิชาการ ฐานเรียนรู้ด้านต่างๆ รวมทั้งกิจกรรมประกวดแข่งขันต่างๆ กิจกรรมเดินเทรล เป็นต้น จึงขอเชิญชวนทุกท่านเข้าร่วมงานวันดินโลกปี 2566 มาร่วมตระหนักรู้และปกป้องรักษาดินให้มีความอุดมสมบูรณ์" อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน กล่าว

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรอินทรีย์รักษาน้ำลุ่มน้ำภาค มุ่งยกระดับโรงรวบรวมผักและผลไม้สู่มาตรฐาน GMP

สก๊อปพิเศษ

๑ ทีมข่าวภูมิภาค

พื้นที่ตำบลบ่อภาค อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก ถือเป็นแหล่งปลูกผักอินทรีย์ที่ใหญ่ที่สุดของภาคเหนือตอนล่าง และยังเป็นพื้นที่ที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนี พันปีหลวง เสด็จฯ มา 9 ครั้ง พระองค์ทรงห่วงใยสภาพต้นน้ำลำธาร โดยทรงมีพระราชประสงค์ที่จะให้พสกนิกรที่อาศัยอยู่บนพื้นที่สูงได้ตระหนักถึงความสำคัญของต้นไม้ น้ำ และดิน ซึ่งเป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร และให้พสกนิกรเหล่านั้นสามารถดำรงอยู่กับป่าได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้ดำเนินโครงการรักษาน้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน ในลักษณะการดำเนินการแบบบูรณาการทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม สร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน จึงได้รวมกลุ่มเกษตรกรเริ่มดำเนินการกิจกรรมมาตั้งแต่ปี 2558 และได้มีการจดทะเบียนจัดตั้งเป็น "วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรอินทรีย์รักษาน้ำลุ่มน้ำภาค" เมื่อปี 2562 เริ่มแรกมีสมาชิกทั้งหมด 11 คน โรงเรือน 37 โรงเรือนและวางแผนการผลิตผักอินทรีย์ ตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์โดยยึดแนวทาง "ปลูกด้วยรักคัดด้วยใจจากตอยสูงสู่มือคุณ" ตลอดจนมีตลาดรองรับผลผลิตทั้งตลาดในชุมชน และบริษัทเอกชน ทำให้สมาชิกกลุ่มมีรายได้ และเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับคนในชุมชน ปัจจุบัน มีสมาชิก 23 คน มีโรงเรือนที่ปลูกผักอินทรีย์ รวมจำนวน 80 โรงเรือน

นายวันนา วรณโสม ประธานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรอินทรีย์รักษาน้ำลุ่มน้ำภาค กล่าวว่า พื้นที่บ้านเทอด

ชาติมีชาวบ้านพื้นที่สูง เคยทำไร่ข้าวโพด แต่หันมาปลูกผักปลอดสารพิษภายในโรงเรือน และนอกโรงเรือน ได้แก่ ผักสลัด คอสเขียว กรีนโอ๊ค เรดโอ๊ค เบบี๋คอส คะน้าฮ่องกง คะน้ายอด ผักบุ้งจีน กวางตุ้งฮ่องเต้ โขมเขียว โขมแดง ฟริก ไทย ผักชีไทย แครอท ฟักทอง มะนาว ซึ่งกระบวนการผลิตเป็นไปตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์:การผลิตการแปรรูปการแสดงฉลากและการจำหน่ายผลผลิตและผลิตภัณฑ์อินทรีย์ (มกษ.9000-2564) โดยได้รับการรับรองจากกรมวิชาการเกษตร เรียบร้อยแล้ว

สำหรับตลาดผลผลิตผักอินทรีย์มีการวางแผนการผลิตอาทิตย์ละ 1.5 ตัน แต่ถ้าเป็นฤดูหนาวจะอยู่ที่ 2.5 ตัน และจัด

ส่งให้กับบริษัทคู่ค้าที่ จ.สมุทรสาครจ.ปทุม

ธานี ตลาดชุมชน หรือตามออเดอร์รายย่อยที่ต้องการ เพื่อให้คนในพื้นที่ได้รู้จักเข้าถึง และได้บริโภคผักอินทรีย์อย่างปลอดภัยส่วนในอนาคตวางแผนจะเปิดตลาดผักอินทรีย์ออนไลน์

ทั้งนี้ กลุ่มฯ มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมีความสนใจในการจัดตั้งโรง

รวบรวมผักและผลไม้ที่มีมาตรฐาน GMP เพื่อเป็นศูนย์รวบรวมผลผลิตของสมาชิกที่มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่องการปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงรวบรวมผักและผลไม้สด (มกษ.9047-2560) มุ่งเน้นความปลอดภัยต่อการบริโภค โดยได้เข้าร่วมโครงการยกระดับและส่งเสริมการนำมาตรฐาน GMP ไปใช้ในสถานประกอบการของสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) ได้รับการอบรมและการพัฒนาเพื่อยกระดับกระบวนการผลิตให้มีความสอดคล้องและเป็นไปตาม

“หากโรงรวบรวมผักและผลไม้สดผ่านการรับรองมาตรฐาน GMP จะช่วยยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรอีกทั้งยัง

เป็นกลยุทธ์สำคัญที่จะช่วยการสร้างโอกาสในการแข่งขันในตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ เพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตรรวมไปถึงการสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่เกษตรกรในพื้นที่” ประธานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์รักษาน้ำลุ่มน้ำภาค กล่าว

ด้านนายพิศาล พงศาพิชญ์ เลขาธิการ มกอช. กล่าวว่า มกอช. โดยกองส่งเสริมมาตรฐาน (กสม.) เห็นถึงความสำคัญในการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพมาตรฐานตลอดห่วงโซ่การผลิต จึงได้ขับเคลื่อนโครงการยกระดับและส่งเสริมการนำมาตรฐาน GMP ไปใช้ในสถานประกอบการ ทั้งนี้ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์รักษาน้ำลุ่มน้ำภาค เป็นอีกหนึ่งกลุ่มที่เข้าร่วมโครงการดังกล่าว มกอช. จึงได้จัดอบรมให้ความรู้กับสมาชิก รวมทั้งจัดให้มีการดำเนินงานในสถานประกอบการให้มีความพร้อมไปถึงการให้คำแนะนำด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องขณะนี้โรงรวบรวมผักและผลไม้ ของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์รักษาน้ำลุ่มน้ำภาค อยู่ระหว่างการเตรียมความพร้อมในการยื่นขอการรับรองตามมาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่องการปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงรวบรวมผักและผลไม้สด (มกษ.9047-2560) ต่อไป

เกษตร วันนี้

เกษตรวันนี้.....● ถือว่าเป็นรัฐมนตรีป้ายแดงสำหรับ “ไชยา พรหมา” รมช.เกษตรและสหกรณ์ ประเดิมงานแรก ด้วยการมอบนโยบายและแนวทางการขับเคลื่อนงานด้าน ปศุสัตว์ ที่ สำนักเทคโนโลยีชีวภัณฑ์ กรมปศุสัตว์ อำเภอ ปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยมีคณะผู้บริหารกรมปศุสัตว์ เดินทางไปรับฟังนโยบายกัน “เทียบ”.....● แต่ที่เรียกเสียง อือฮาก็ไม่น้อย ก็คำประกาศกึ่งกลางห้องประชุมของ รัฐมนตรีที่ว่า “ผมเป็น สส.มา 9 สมัย ไม่เคยได้เป็นรัฐมนตรี นักการเมืองบางคนมา เป็นผู้แทนได้เพียง 2-3 สมัยได้เป็นรัฐมนตรีกันมากมาย แบบนี้ถือว่าข้ามหัวกัน ดังนั้น จึงฝากถึงท่านอธิบดีกรมปศุสัตว์ด้วยว่า การจะโยกย้ายใคร ขอให้เป็นไปตาม ระบบคุณธรรม ใครเหมาะสมมีผลงานก็พิจารณา ผมจะไม่เข้าไปยุ่ง และไม่ต้องการ ว่า เป็นรัฐบาลเพื่อไทยจะมาล้างบ้าง บอกตรงๆเลยที่ไม่มีแน่นอน”.....● หลัง กล่าวเสร็จ บรรดาข้าราชการชั้นผู้น้อย ต่างพากันปรบมือเสียงดังลั่น เหมือนจะบอกว่าการแต่งตั้งโยกย้ายที่จะมาถึงจะไม่มีคำว่า “เด็กนายเป็นแน่แท้” นายกะหล่ำปลีเห็นแล้ว ชื่นชมท่านรัฐมนตรี “ไชยา” จริง ๆ มันต้องแบบนี้.....●

นายกะหล่ำปลี

เจาะลึกผลกระทบเอลนีโญ คาดสินค้าเกษตรลด-ราคาแพงขึ้น

"พาณิชย์" ลุยรับมือสกัดข้าวยากหมากแพง

เจาะลึกผลกระทบเอลนีโญ คาดสินค้าเกษตรลด-ราคาแพงขึ้น

"พาณิชย์" ลุยรับมือสกัดข้าวยากหมากแพง

ในช่วงต้นเดือน พ.ค.2566 ที่ผ่านมา องค์การอุตุนิยมวิทยาโลก (WMO) ได้ประกาศแจ้งเตือนปรากฏการณ์เอลนีโญ ที่กระแสลมเปลี่ยนทิศ กระแสน้ำอุ่นไหลไปยังภูมิภาคอเมริกาใต้ ส่งผลต่อสภาพภูมิอากาศและมรสุมแตกต่างกันไปในแต่ละภูมิภาคของโลก โดยภูมิภาคอเมริกาใต้จะมีฝนตกหนักกว่าปกติ ขณะที่ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และออสเตรเลีย จะเกิดภัยแล้งและอาจเกิดไฟป่า ซึ่งจะทำให้อุณหภูมิโลกร้อนขึ้น

โดยในช่วง 70 ปีที่ผ่านมา โลกเผชิญซูเปอร์เอลนีโญแล้ว 5 ครั้ง (ปี 2515/16 2525/26 2534/35 2540/41 และ 2558/59) และจะเกิดครั้งต่อไปในเดือน ต.ค.2566 ไปจนถึงปี 2567 ซึ่งเอลนีโญจะ

เกิดทุกๆ 2-7 ปี มีระยะเวลา 9-12 เดือน และนักวิทยาศาสตร์คำนวณว่าเอลนีโญจะมาถึงขึ้น และอุณหภูมิอาจยกกำลังเพิ่มขึ้น

ดัชนีราคาสินค้า-พลังงาน-เงินเฟ้อสูงขึ้น

ทั้งนี้ มีรายงานการศึกษาของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) ที่ได้ศึกษาผลกระทบของเอลนีโญในอดีต โดยใช้แบบจำลองทางเศรษฐศาสตร์ ใช้ข้อมูลปี 2522-2556 เผยแพร่เมื่อต้นปี 2560 พบว่า เอลนีโญส่งผลกระทบต่อ

1. ราคาสินค้าโภคภัณฑ์ (Commodity Prices) สูงขึ้น ซึ่งความแห้งแล้งที่เกิดขึ้นในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ไม่เพียงทำให้ราคา

สินค้าโภคภัณฑ์สูงขึ้น แต่ทำให้ความต้องการใช้ถ่านหินและถ่านหินดิบเพิ่มขึ้น เนื่องจากโรงไฟฟ้าพลังน้ำและโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนผลิตไฟฟ้าได้น้อยลง และภาคการเกษตรมีความต้องการน้ำมากขึ้นเพื่อการชลประทานซึ่งต้องใช้เชื้อเพลิงในการผลิตพลังงานไฟฟ้าที่ปัจจัยเหล่านี้ ผลักดันให้ราคาพลังงานสูงขึ้น

2. เงินเฟ้อ (Inflation) เกิดจากราคาเชื้อเพลิงและราคาสินค้าโภคภัณฑ์สูงขึ้น โดยหากประเทศใดมีสัดส่วนน้ำหนักของสินค้าหมวดอาหารในตะกร้าเงินเฟ้อค่อนข้างสูง ก็อาจทำให้เงินเฟ้อสูงขึ้นด้วย

3. อัตราการเติบโตของผลผลิตที่แท้จริง (Real Output Growth) ซึ่งผลกระทบแตกต่างกันไป เช่น อาร์เจนตินา ฝนตกอุดมสมบูรณ์ทำให้ผลผลิตข้าวเหลืองเพิ่มขึ้น ออสเตรเลีย ผลผลิตข้าวสาลีลดลงจากความแห้งแล้ง ทำให้ราคาข้าวสาลีโลกสูงขึ้น แคนาดา ผลผลิตประมงเพิ่มขึ้นจากอากาศอบอุ่นขึ้น ซิลิ ฝนตกหนักกระทบการทำเหมืองแร่ทองแดงทำให้ผลผลิตลดลง อินเดีย ผลผลิตทางการเกษตรลดลง ราคาอาหารและเงินเฟ้อสูงขึ้น อินโดนีเซีย ภาคเกษตรได้รับผลกระทบ ทำให้ราคาสินค้าเกษตรโภคภัณฑ์ของโลกสูงขึ้น เช่น กาแฟ โกโก้ และน้ำมันปาล์ม นอกจากนี้ การทำเหมืองนิกเกิลในอินโดนีเซียต้องอาศัยพลังงานน้ำ ด้วยปริมาณฝนที่ไม่เพียงพอ ทำให้การส่งออกนิกเกิลของอินโดนีเซียลดลงและราคาโลกสูงขึ้น

ย้อนดูผลกระทบของไทยในปี 58

หากย้อนดูผลกระทบต่อไทยในปี 2558 ซึ่งเป็นปีล่าสุดที่เกิดซูเปอร์เอลนีโญ พบว่าปริมาณผลผลิตสินค้าเกษตรสำคัญของไทยส่วนใหญ่ลดลง โดยข้าวเปลือก ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และปาล์มน้ำมันมีผลผลิตลดลง ร้อยละ 15.4 17.6 และ 1.9 ตามลำดับ ขณะที่มันสำปะหลัง ผลผลิตเพิ่มขึ้น ร้อยละ 3.8 เนื่องจากภาครัฐส่งเสริมปลูกมันสำปะหลังทดแทนในพื้นที่ที่ไม่เหมาะกับการปลูกข้าว และมีความต้องการใช้เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง

ในส่วนของราคาสินค้าเกษตร ในปี 2558 สินค้าเกษตรหลายรายการราคาสูงขึ้น โดยข้าวเปลือก เพิ่มขึ้นร้อยละ 30.4 ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.8 มันสำปะหลัง เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.3 ทุเรียน เพิ่มขึ้นร้อยละ 36.9 มังคุด เพิ่มขึ้นร้อยละ 72.8 ลำไย เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.6 และเงาะ เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.3 สำหรับสินค้าเกษตรที่ราคาลดลง ได้แก่ ปาล์มน้ำมัน ลดลงร้อยละ 5.4

ทั้งนี้ โดยทั่วไปเมื่อผลผลิตลดลง จะส่งผลให้ราคาสินค้าสูงขึ้น แต่กรณีปาล์มน้ำมัน ทั้งปริมาณผลผลิตและราคาลดลง มีสาเหตุจากการมีสต็อกน้ำมันปาล์มอยู่จำนวนมาก และภาวะการค้าชะลอตัวจากผลผลิตปาล์มน้ำมันโลกที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

สำหรับการส่งออกของไทยในปี 2558 พบว่าสินค้าที่มีมูลค่าการส่งออกลดลง ได้แก่ ข้าว ปริมาณและมูลค่าส่งออกลดลงร้อยละ 10.7 และ 10.8 น้ำมันปาล์ม ปริมาณและมูลค่าส่งออกลดลงร้อยละ 61.6 และ 63.9 มังคุด ปริมาณและมูลค่าส่งออกลดลงร้อยละ 8.6 และ 9.4 ในส่วนของสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้น ได้แก่ ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ปริมาณและมูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.4 และ 2.5 ทุเรียน ปริมาณส่งออกลดลงร้อยละ 3.1 ขณะที่มูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.5 ลำไย ปริมาณและมูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 20.7 และ 22.9 เงาะ ปริมาณและมูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 73.7 และ 52.7 เนื่องจากมีความต้องการของตลาดต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง

เอลนีโญปี 66 สินค้าไหนเสี่ยงบ้าง

สำหรับผลกระทบจากเอลนีโญต่อการผลิตสินค้าเกษตรสำคัญ

ของไทย ได้แก่ สินค้าข้าว มีการคาดการณ์ว่าผลผลิต ปี 2566/67 จะลดลงจากปีก่อนหน้า แต่ก็พอเพียงสำหรับบริโภคในประเทศและส่งออกได้

สินค้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เป็นสินค้าที่ไทยนำเข้าสุทธิ นำเข้าจากเมียนมาเกือบทั้งหมด คาดว่าผลผลิต ปี 2566/67 จะลดลง แต่ก็ยังมีมากกว่าช่วงภัยแล้งปี 2562/63 และเป็นที่น่าสังเกตว่าในช่วง 7 เดือนของปี 2566 ไทยนำเข้าข้าวสาลี 1.4 ล้านตัน และข้าวบาร์เลย์ 0.5 ล้านตัน ปริมาณนำเข้าเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 371.9 และ 490.6 ตามลำดับ ซึ่งข้าวสาลีและข้าวบาร์เลย์เป็นสินค้าทดแทนข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

สินค้ามันสำปะหลัง มีการคาดการณ์ว่าผลผลิต ปี 2566/67 จะเพิ่มขึ้น แต่ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้ ขณะที่ฝั่งสมาคมผู้ประกอบการเกี่ยวกับมันสำปะหลัง เปิดเผยข้อมูลจากการสำรวจว่าผลผลิตมันสำปะหลังจะเหลือ 24 ล้านตัน ขณะที่ภาคอุตสาหกรรมแปรรูปในประเทศต้องการ 40 ล้านตัน ซึ่งจะกระทบต่อภาคอุตสาหกรรมและการส่งออกของมันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์แปรรูปไทย

สินค้าน้ำมันปาล์ม มีการคาดการณ์ว่าผลผลิตปาล์มน้ำมันปี 2566/67 จะลดลงจากสภาพอากาศร้อน ฝนน้อย และทำให้ผลปาล์มมีน้ำหนักลดลง ทั้งนี้ อินโดนีเซียมีนโยบายลดการส่งออกน้ำมันปาล์ม ส่งผลให้ราคาน้ำมันปาล์มในตลาดโลกสูงขึ้นจากอุปทานที่ลดลง

สินค้าผลไม้ มีการคาดการณ์ว่าทุเรียนและมังคุดจะมีผลผลิตเพิ่มขึ้น เนื่องจากพื้นที่ปลูกที่เพิ่มขึ้น ขณะที่ลำไยจะมีผลผลิตลดลงเนื่องจากภัยแล้งและพื้นที่ปลูกที่ลดลง

สินค้าน้ำตาล เอลนีโญทำให้อินเดียมีผลผลิตน้ำตาลลดลง อีกทั้งรัฐบาลอินเดียมีมาตรการชะลอการส่งออกน้ำตาล

ทำให้ปริมาณน้ำตาลในตลาดโลกลดลง และส่งผลให้ราคาน้ำตาลโลกสูงขึ้น ฟิลิปปินส์มีมาตรการนำเข้าน้ำตาลทรายเพื่อสำรองไว้ในประเทศ ขณะที่บราซิลจะมีผลผลิตน้ำตาลเพิ่มขึ้น สำหรับไทย คาดว่าปริมาณอ้อยเข้าหีบปี 2566/67 จะลดลง

ในวิกฤตมีโอกาส หากมีแผนรับมือ

จากสถานการณ์เอลนีโญที่คาดว่าจะเกิดขึ้นดังกล่าว นายพูนพงษ์ หนี้ยนภกรณ ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.) ได้สั่งการให้หน่วยงานที่กำกับดูแลพืชเศรษฐกิจและแนวทางรับมือ โดยในส่วนของสินค้าข้าว พบว่าจะต้องติดตามใกล้ชิดเพื่อหาช่องทางและโอกาสทางการค้าสำหรับไทย เพราะในวิกฤต ก็มีโอกาที่ไทยจะส่งออกข้าวได้เพิ่มขึ้น แต่ก็ต้องระวังเรื่องผลกระทบในประเทศ ที่จะมีปัญหาข้าวบริโภคราคาปรับตัวสูงขึ้น ทั้งนี้ จากการติดตามสถานการณ์ประเทศผู้ส่งออกและนำเข้าข้าว พบว่าอินโดนีเซียมีนโยบายความมั่นคงทางอาหารต้องการสำรองข้าว ขณะที่อินเดียขึ้นภาษีส่งออกข้าวหนึ่ง รวมทั้งระงับการส่งออกข้าวทุกชนิดที่ไม่ใช่ข้าวบสมmati อีกทั้งเวียดนามมีนโยบายลดปริมาณการส่งออกข้าว โดยจะส่งออกข้าวคุณภาพสูงและไม่เน้นปริมาณ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ น่าจะส่งผลต่อการส่งออกข้าวไทย โดยล่าสุด เมื่อวันที่ 16 มิ.ย.2566 อินโดนีเซียได้ลงนามข้อตกลงกับอินเดีย อนุญาตนำเข้าข้าวจากอินเดีย 1 ล้านตัน เพื่อจัดหาข้าวในกรณีเกิดการหยุดชะงักอันเป็นผลจากเอลนีโญ

ส่วนข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ไทยผลผลิตไม่เพียงพออยู่แล้ว การอำนวยความสะดวกการนำเข้าสินค้าพืชอาหารสัตว์ เพื่อช่วยลดต้นทุนผู้ประกอบการอุตสาหกรรมปศุสัตว์ของไทย จะต้องทำต่อ แต่ขณะเดียวกันต้องดำเนินการเพื่อสร้างความสมดุลให้เกษตรกรผู้ปลูกพืชอาหารสัตว์ไปด้วยพร้อมกัน

สำหรับมันสำปะหลัง ต้องให้ความสำคัญกับการปลูกให้ได้ผลผลิตสูง และอาจส่งเสริมให้เกษตรกรหันมาปลูกมันสำปะหลัง ซึ่งเป็นพืชที่ทนต่อแล้งแทนการปลูกข้าว เพราะในปี 2558 ที่เกิดซูเปอร์เอลนีโญ มันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์แปรรูป มีปริมาณและมูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.4 และ 2.5 ตามลำดับ และปาล์มน้ำมัน คาดว่า ราคาจะปรับตัวสูงขึ้น จึงน่าจะเป็นผลดีต่อการส่งออกของไทย

ทางด้านผลไม้ แม้ผลผลิตบางรายการจะเพิ่มขึ้น อย่างทุเรียน และมังคุด และลำไยจะลดลง แต่หากบริหารจัดการได้ดี เชื่อว่าการส่งออกจะยังขยายตัวได้เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะตลาดจีน ที่ยังเป็นตลาดส่งออกผลไม้ที่สำคัญของไทย ยังมีความต้องการนำเข้าอย่างต่อเนื่อง และน้ำตาลทราย คาดว่าภาพรวมราคาน้ำตาลในตลาดโลกจะสูงขึ้นต่อเนื่อง ซึ่งน่าจะเป็นผลดีต่อการส่งออกของไทย

“พาณิชย์”เตรียมพร้อมสู้เอลนีโญ
ทั้งนี้ จากปรากฏการณ์เอลนีโญ สนค.ประเมินว่าไม่เพียงส่งผลกระทบต่อผลผลิตและราคาสินค้าเกษตร แต่ยังส่งผลกระทบต่อ

ภาคอุตสาหกรรม เช่น อุตสาหกรรมเหมืองแร่ อุตสาหกรรมปศุสัตว์ และส่งออกราคาสินค้าโภคภัณฑ์ ราคาพลังงาน และเงินเฟ้อที่จะปรับตัวสูงขึ้น ต้นทุนค่าขนส่งสินค้าทางทะเลระหว่างประเทศก็มีแนวโน้มสูงขึ้น หากไม่มีแผนรับมือ หรือมาตรการรับมืออย่างทันท่วงทีจากโอกาสที่จะเกิดขึ้น ก็อาจจะกลายเป็นวิกฤตได้

โดยที่ผ่านมา กระทรวงพาณิชย์ได้มีการตั้งวอร์รูม เพื่อรับมือกับผลกระทบจากเอลนีโญที่มีต่อพืชผลทางการเกษตร มีนายกรัตติราชโน ปลัดกระทรวงพาณิชย์ เป็นประธาน และได้มีการประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมอุตุนิยมวิทยา และหน่วยงานในกระทรวงพาณิชย์ ทูตพาณิชย์ และพาณิชย์จังหวัดไปแล้ว เพื่อติดตามข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ภัยแล้งที่จะเกิดขึ้นจากปรากฏการณ์เอลนีโญมีแนวโน้มเป็นอย่างไร ทั้งในเรื่องสถานการณ์น้ำ สถานการณ์การผลิตสินค้าเกษตรสำคัญ ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และปาล์มน้ำมัน เพราะเป็นสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการบริโภค และความมั่นคงด้านอาหาร

นายกรัตติกล่าวว่ ได้หารือกันว่ามีข้อมูลตัวไหนที่จะต้องติดตาม และจะติดตามอย่างไร ทั้งข้อมูลในประเทศ และต่างประเทศ ตัวไหนมีความสำคัญ โดยเฉพาะเรื่องฝน เรื่องน้ำ ภาวะภัยแล้ง และกำหนด

ให้รายงานอย่างน้อยเดือนละครั้ง แต่ถ้าเป็นเหตุการณ์เร่งด่วน ก็ต้องรายงานทันที เพื่อให้มองเห็นภาพว่าแนวโน้มจะเกิดอะไรขึ้น จะได้เตรียมรับมือได้ทัน เป็นการวางแผนล่วงหน้าเชิงรุก ไม่ใช่การตั้งรับ

ปีนี้ยังไม่จำเป็นต้องมีมาตรการ

นายกรัตติกกล่าวว่ ปีนี้ประเมินแล้วยังไม่จำเป็นต้องมีมาตรการอะไรออกมา เพราะผลกระทบจากเอลนีโญ ยังไม่น่าจะมีปัญหา แต่เบื้องต้นจะต้องติดตามสถานการณ์ฝนและน้ำ ช่วงเดือน ก.ย.-ต.ค. ว่าจะมีมากน้อยแค่ไหน แต่ปีหน้า ที่หลายฝ่ายมองว่าจะเริ่มเกิดภาวะภัยแล้ง ก็ต้องมีการติดตามกันต่อไป และหากจำเป็น ก็จะเป็นเรื่องที่จะต้องมาพิจารณาว่าจะมีมาตรการอะไรออกมา ทั้งในเรื่องการส่งออก การนำเข้า แต่จนถึงขณะนี้ ยังไม่เห็นสัญญาณอะไร

ทั้งนี้ ยังได้มอบหมายให้ทูตพาณิชย์ของไทยที่ประจำอยู่ในประเทศต่างๆ ทั่วโลก จำนวน 58 แห่ง ให้ติดตามสถานการณ์การเพาะปลูก การบริโภค ความต้องการสินค้าเกษตร ในประเทศที่ตนเองประจำอยู่ว่าเป็นอย่างไร ซึ่งได้รับรายงานมาแล้ว เช่น อินเดีย มีการห้ามส่งออกข้าวขาว เวียดนาม จีน และฟิลิปปินส์ มีมาตรการติดตามผลกระทบจากกรณีอินเดียใช้มาตรการอย่างใกล้ชิด แต่ก็ยังไม่มีการประกาศอะไรออกมา และเริ่มมีความต้องการซื้อข้าวและสินค้าเกษตรจากหลายประเทศเพิ่มขึ้น ส่วนพาณิชย์จังหวัด ก็ต้องติดตามภาวะการเพาะปลูก สถานการณ์การผลิตในพื้นที่ว่าเป็นอย่างไร เพิ่มขึ้นหรือลดลง และมีแนวโน้มมีปัญหาหรือไม่

สำหรับผลกระทบต่อการผลิตสินค้าเกษตรสำคัญ เช่น ข้าว ประเมินแล้วไม่น่าจะมีปัญหาอะไร เพราะไทยปลูกข้าวใช้บริโภคในประเทศครึ่งหนึ่ง ที่เหลืออีกครึ่งสำหรับส่งออก และผลผลิตในแต่ละปี ก็เพิ่มขึ้นลดลงเป็นปกติอยู่แล้วตามสภาพฝนและน้ำ แม้จะไม่เกิดภาวะภัยแล้ง มันสำปะหลัง มีแนวโน้มลดลง จากการเกิดโรคใบด่างและภัยแล้ง แต่ไม่มีปัญหาในเรื่องผลผลิตขาดแคลน เพราะไทยยังสามารถนำเข้าจากประเทศเพื่อนบ้านได้ ส่วนข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และปาล์มน้ำมัน ประเมินแล้ว ยังไม่พบว่ามีปัญหา

แม้ปัจจุบัน ผลกระทบจากปรากฏการณ์เอลนีโญ จะยังไม่มีความชัดเจนต่อไทย แต่กระทรวงพาณิชย์ก็ได้เตรียมความพร้อม ติดตามสถานการณ์ทุกปัจจัยอย่างใกล้ชิด ทั้งสถานการณ์น้ำ ภัยแล้ง การค้าขายสินค้าเกษตร ไม่ใช่แค่ในประเทศ แต่ติดตามสถานการณ์จากทั่วโลก เพื่อที่จะได้รู้เขา รู้เรา และสามารถวางแผนรับมือได้อย่างทันที่หากมีปัจจัยตัวใดตัวหนึ่งเปลี่ยนแปลง จนก่อให้เกิดภาวะวิกฤตเกิดขึ้น เพราะรู้ว่าถ้าวางแผนผิดพลาด จากวิกฤตที่จะกลายเป็นโอกาส ก็อาจจะเกิดปัญหาข้าวยากมากแพงเกินขึ้นได้ ทั้งๆ ที่ไทยเป็นประเทศผู้ผลิตและส่งออกสินค้าเกษตรรายสำคัญของโลกก็ตาม .

ข้อมูลล่าสุดของสถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วย
อิ้งภากรณ์ โดย “**โสภรต์ม์ จันทร์รัตน์**”
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยฯ เผยผลศึกษาถอด
บทเรียนการพักหนี้เกษตรกรไทยไว้ว่า ปัญหาหนี้
สินเกษตรกรไทยต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน จาก
การสำรวจครัวเรือนเกษตรกรของสถาบันวิจัย
เศรษฐกิจป๋วย อิ้งภากรณ์ และข้อมูลสินเชื่อราย
สัญญาจากเครดิตบูโร (NCB) ซึ่งกว่า 90%
ของเกษตรกรไทย 4 ล้านครัวเรือน มีหนี้เฉลี่ย
มากกว่า 450,000 บาทต่อครัวเรือน

หนี้เกษตรกรแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่ม
แรก 13.2% ลูกหนี้ที่มีหนี้เสีย กลุ่มสอง 37.1%
ลูกหนี้ปกติ กลุ่มสาม 49.7% ลูกหนี้เรื้อรัง โดย
รอบ 9 ปีที่ผ่านมา หรือช่วง 2560-2566 หนี้
เกษตรกรโตถึง 75% ซึ่งเกษตรกรกว่า 50% มี
แนวโน้มเป็นหนี้เรื้อรัง เพราะปริมาณหนี้สูงเกิน
ศักยภาพ ส่วนใหญ่จึงชำระหนี้ได้เพียง
ดอกเบี้ยเท่านั้น

ขณะที่ศึกษาผลกระทบของมาตรการพักหนี้
เกษตรกร จากข้อมูลสินเชื่อรายสัญญาของลูก
หนี้ตัวอย่าง 1 ล้านคน สุ่มจากลูกหนี้รายย่อยของ
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
(ธ.ก.ส.) ช่วงปี 2557-2566 พบว่าตลอด 9 ปี
มีการพักหนี้เกษตรกรถึง 13 มาตรการใหญ่ มี
เกษตรกรเข้าร่วมเป็นจำนวนมาก และกว่า 42%
อยู่ในมาตรการพักหนี้เกิน 4 ปี

ผลการศึกษายังพบว่า มาตรการพักหนี้
เกษตรกรในอดีตไม่สามารถช่วยแก้ปัญหา
หนี้ได้อย่างยั่งยืน เห็นได้จากเกษตรกรที่เข้า
มาตรการพักหนี้ มียอดหนี้สูงขึ้นกว่ากลุ่มที่ไม่
ได้เข้ามาตรการอย่างมีนัยสำคัญ เกิดจาก 77%
ของลูกหนี้ที่เข้าร่วมมาตรการได้รับสินเชื่อใหม่
ระหว่างการพักหนี้ และ 50% ของลูกหนี้ที่
เข้าร่วมมาตรการขาดการจ่ายชำระดอกเบี้ยที่
ยังเดินอยู่

นอกจากนี้ เกษตรกรที่เข้ามาตรการพักหนี้
มีแนวโน้มเป็นหนี้เสียสูงขึ้น อาจเกิดจากวินัย
ทางการเงินลดลง หรือเสียกำลังใจเมื่อเห็นยอด
หนี้คงค้างปรับสูงขึ้น อีกทั้งมีแนวโน้มกลับเข้าไป
พักหนี้ซ้ำกลายเป็นติดกับดักหนี้ในที่สุด สะท้อน
ให้เห็นถึงปัญหาแรงจูงใจของลูกหนี้ที่บิดเบี้ยว
(moral hazard) ผลกระทบระยะรุนแรงขึ้นหาก
เกษตรกรเข้าร่วมมาตรการเป็นเวลานาน อีกทั้ง
เกษตรกรเข้ามาตรการพักหนี้ไม่ได้มีการออมเงิน
หรือลงทุนทำการเกษตรเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

จากผลการศึกษาชี้ว่ามาตรการพักหนี้ที่ทำ
ในวงกว้างต่อเนื่องยาวนาน และไม่มีเงื่อนไข
การรักษาวินัยทางการเงินที่ดี จะไม่สามารถ
แก้ปัญหาให้ลูกหนี้เกษตรกรในกลุ่มต่างๆ ได้
อย่างยั่งยืน

เสียงเกษตรกร-พักหนี้ แนะปลดภาระยั่งยืน

จากผลการศึกษาข้างต้นสามารถถอดบท
เรียนการออกแบบมาตรการพักหนี้ที่เหมาะสม
ได้ 3 ประเด็นคือ 1.ควรเป็นมาตรการระยะสั้น
และใช้เฉพาะสถานการณ์รุนแรง เช่น เกิดภัย
ธรรมชาติรุนแรง เกิดโรคระบาดอย่างไวรัสโควิด
รวมทั้งทำในวงจำกัด (opt in) สำหรับลูกหนี้ที่
ยังมีศักยภาพแต่ประสบปัญหาชำระหนี้ชั่วคราว
2.สร้างแรงจูงใจให้ลูกหนี้ทุกกลุ่มรักษาวินัย
ในการชำระหนี้ สำหรับกลุ่มลูกหนี้ที่ดีที่
สามารถชำระหนี้ได้ตามปกติต้องมีกลไกที่ทำให้
ลูกหนี้ยังเลือกชำระหนี้อย่างมีวินัย ป้องกันไม่
ให้เข้าร่วมมาตรการพักหนี้ เช่น การลดดอกเบี้ย
สินเชื่อใหม่สำหรับลูกหนี้ที่ชำระได้ตามปกติ เพื่อ
สร้างแรงกระตุ้นให้ชำระหนี้ต่อเนื่อง

ส่วนลูกหนี้ที่ประสบปัญหาและจำเป็นต้อง
เข้ามาตรการพักหนี้ ควรมีกลไกที่ยังทำให้ลูก
หนี้มีแรงจูงใจและความพยายามที่จะชำระหนี้
ตามความสามารถได้อย่างต่อเนื่อง เช่น การพัก
ชำระหนี้เพียงบางส่วนทำให้ลูกหนี้ยังสามารถ
ชำระหนี้ได้ นอกจากนี้ อาจมีแนวทางเสริมให้
เกษตรกรที่เข้ามาตรการพักหนี้มีการปรับตัว
เพื่อเพิ่มศักยภาพในการหารายได้ และลดความ
เสี่ยง ซึ่งจะช่วยเพิ่มความสามารถในการชำระ
หนี้ในระยะยาวด้วย

“3.ไม่ควรใช้มาตรการพักหนี้เป็นเครื่อง
มือหลักในการช่วยบริหารจัดการความเสี่ยงให้
เกษตรกร เพื่อลดการพึ่งพิงมาตรการพักหนี้

และป้องกันปัญหาแรงจูงใจของลูกหนี้ที่บิด
เบี้ยว ซึ่งในอนาคตหากมีความเสี่ยงของการ
ทำการเกษตรมากขึ้น ระบบประกันสินเชื่ออาจ
เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะสามารถช่วยลดความ
เสี่ยงต่อการผิดนัดชำระหนี้ของเกษตรกรได้
อย่างยั่งยืนกว่า” ผอ.สถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วย
อิ้งภากรณ์ เสนอผลงานวิจัยและคำแนะนำ

**แล้วสถานการณ์ของเกษตรกรวันนี้เป็น
อย่างไร!**

“**ปราโมทย์ เจริญศิลป์**” นายกสมาคม
ชวานาและเกษตรกรไทย ระบุว่า ตามนโยบาย
ของรัฐบาลจะให้มีการพักหนี้เกษตรกร ถ้าครั้ง
นี้มีการพักดอกเบี้ยด้วย เป็นเรื่องที่เกษตรกร
ต้องการให้รัฐบาลดำเนินนโยบายภายใน 3-5 ปี
เพราะที่ผ่านมามีการทำนโยบายพักหนี้แต่ไม่มี
การพักดอกเบี้ย ทำให้อัตราชำระค่าดอกเบี้ยยัง
เพิ่มขึ้นตามเวลาที่เข้าโครงการพักหนี้ ส่ง
ผลให้หนี้เกษตรกรไม่ลดลง แม้ลูกหนี้ที่เข้าร่วม
โครงการจะจ่ายดอกเบี้ยต่อเนื่องก็สามารถ
ปิดจบหนี้หมดได้ เพราะจ่ายแต่ดอกเบี้ยและ
เงินต้นยังไม่ถูกชำระ

เหตุผลหลักๆ มาจากเกษตรกรมีรายรับไม่
เพียงพอเงินก่อนมาจ่ายเงินต้น เมื่อหมด
มาตรการจึงมีหนี้ค้างเดิมและอาจจะยังมี
ก้อนใหม่ที่กู้สินเชื่อเพิ่มช่วงพักหนี้ด้วย เพราะ
ระหว่างพักหนี้เกษตรกรต้องนำเงินมาลงทุน
ทำการเกษตร ทั้งการซื้อเมล็ดพันธุ์ ใช้อุป และ

ค่าไฟฟ้าที่แพงขึ้น อีกทั้งยังเผชิญภาวะน้ำแล้ง ทำให้ผลผลิตออกมาน้อยกว่าที่ลงทุน รายรับจึงไม่เพียงพอต่อรายจ่าย

อีกทางหนึ่งรัฐอาจต้องเพิ่มการควบคุมราคาต้นทุนการผลิตให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม หรือต้องเพิ่มมูลค่าให้กับผลผลิตด้วยการพัฒนาพันธุ์ข้าวใหม่ๆ หรือพัฒนาพันธุ์ข้าวเดิมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึงการเปิดตลาดการค้ากับประเทศคู่ค้าใหม่ๆ ก็เป็นแนวทางที่คาดว่าจะรัฐพยายามดำเนินการอยู่

ขณะเดียวกัน หากมีการพักหนี้ที่ทำไปพร้อมกับการพักดอกเบี้ยคาดว่าจะทำให้เกษตรกรตั้งตัวได้ เนื่องจากขณะนี้ข้าวไทยส่งออกได้ต่อเนื่องและราคาดี ซึ่งได้รับอานิสงส์จากประเทศอินเดียที่งดส่งออกข้าว ทำให้ตลาดส่งออกข้าวไทยกระเตื้องขึ้น

“ดังนั้น รัฐต้องใช้โอกาสนี้ช่วยเกษตรกรไทยผลิตข้าวเพื่อส่งออกตลาดให้มากขึ้น ซึ่งประโยชน์จากการดำเนินการจะสะท้อนกลับมาในรูปแบบของรายได้” นายกสมาคมชวนาและเกษตรกรไทยเสนอแนะรัฐบาล

ขณะที่ “มนัส พุทธิรัตน์” ประธานสมาพันธ์ชาวนาสวนปาล์มน้ำมันแห่งประเทศไทย เสริมว่า การทำนโยบายพักหนี้ใช้ได้ดีในระดับหนึ่ง เพราะรัฐบาลอยากพักทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย แต่สิ่งสำคัญคือเมื่อรัฐบาลให้เข้าร่วมโครงการแล้ว แต่ได้ในการส่งเสริมเกษตรกรจะอย่างไรให้มีรายได้กลับมามีหนี้ได้ ถ้าพักหนี้แล้วรัฐจะมีนโยบายการกู้เงินเชื่อเพิ่มมาสนับสนุนในการ

ทำการเกษตรหรือไม่ เมื่อมีการลงทุนแล้วรัฐจะเข้าไปบริหารจัดการให้ผลผลิตถูกส่งออกและมีรายได้ต่อผลผลิตอย่างไร

เรื่องนี้รัฐบาลต้องทำการตลาดให้ดี เพราะถ้าทำการตลาดไม่ดีอาจส่งผลให้การค้าขายชะงักงันได้ รวมถึงการลงทุนจะสูญเปล่า เพราะที่ผ่านมาปัญหาเกิดขึ้นจากที่ช่วงระหว่างพักหนี้คือปัญหาด้านรายได้เป็นหลัก รัฐต้องแก้ไขโจทย์นี้ให้ได้

“ขณะเดียวกัน การพักหนี้อาจไม่ใช่ปัจจัยหลักช่วยเหลือเกษตรกร เรื่องที่ควรจะช่วยเหลือมากกว่าคือการคุมดอกเบี้ยของเกษตรกร เพราะถ้ามีการกู้เงินเชื่อแล้วหากเกษตรกรผิดนัดชำระดอกเบี้ยหนึ่งครั้ง อัตราดอกเบี้ยจะปรับเพิ่มขึ้น เช่น กู้เงิน ดอกเบี้ยที่ร้อยละ 6 ต่อปี เป็นอัตราดอกเบี้ยลูกค้ารายย่อยชั้นดี (MRB) หากผิดนัดชำระหนี้อัตราดอกเบี้ยจะเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 9 ต่อปี หรืออาจจะมากกว่านี้ อยากให้รัฐมองถึงปัจจัยนี้ หรืออาจต้องเจรจากับสถาบันการเงินให้มีเงื่อนไขเรื่องดอกเบี้ยเข้ามาทบทวนใหม่ด้วย” เป็นอีกข้อเสนอหนึ่งจากประธานสมาพันธ์ชาวนาสวนปาล์มน้ำมันแห่งประเทศไทย

จากความเห็นเกษตรกรสะท้อนได้ว่า นโยบายการพักหนี้ให้เกษตรกรทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย จะต้องต้องมีมาตรการคู่ขนานให้เกษตรกรมีรายได้ที่เพียงพอไม่เพียงแค่นำไปใช้หนี้ได้ แต่ยังต้องมีใช้เพื่อการดำรงชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งจะช่วยปลดหนี้ได้อย่างยั่งยืน